

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türk Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim. 17.12.2013

Sebahat Tuncel

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	26 Aralık 2013	E. No: 2/19/18		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
18 Aralık 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
18 Aralık 2013
No : 266163

GENEL GEREKÇE

Geleneksel olarak üretilen erkek egemen kültür eşitsizliği derinleştirirken şiddeti de üretmektedir. Bu zihniyet Türkiye’de kadın cinayetlerinin artmasına ve davaların erkekler lehine sonuçlanmasının gerçek nedenidir. Bu konuda özellikle yargının cinsiyetçi sistem üzerine kurulu olması erkeği kollayan bir yapı haline gelmesine neden olmaktadır. Söz konusu kadın cinayetleri olduğu zaman hastanesinden, yargı sistemine tüm mekanizmalar erkek saldırganı korumak üzerinde birleşmektedir. Bu nedenle esas olarak yasal bir değişiklik ile kadın cinayetlerinin sonlanması elbette kesin bir çözüm değildir, bunun için bir zihniyet dönüşümü gerekmektedir. Devletin tüm kurumlarının kadın erkek eşitliği bakış açısıyla organize edilmelidir. Ancak mevcut yargılamalarda kadın cinayetlerinde haksız tahrik indiriminin kaldırılması caydırıcı bir önlem olacağı ve kadın cinayetlerinin önüne geçilmesi için önemli bir adım olacağı kadın örgütleri tarafından yıllardır dillendirilmektedir.

TCK’nın 29. maddesinde düzenlenmiş olan ve suç işleyen psikolojik durumuna etkili olarak kusurluluğun azalmış olacağı kabul edilen haksız tahrik halinin uygulanabilmesi için failin haksız bir fiilin doğurduğu gazap ve elemin etkisi altında hareket ederek suç işlemesi gerekir.

2005 yılında kadınlara yönelik suçların yeniden tanımlandığı Türk Ceza Kanunu’na göre; bu suçların kadın cinayetlerini içeren kısmında eski TCK’daki “namus saikiyle işlenen suçlar” ifadesi yerine “töre saikiyle işlenen suçlar” ifadesi kullanılarak “töre cinayeti” nitelikli insan öldürme suçu kapsamına alınmıştır. TCK Kadın Platformu, yasanın çıkış sürecinde “töre cinayeti” yerine “namus cinayeti” terimi kullanılması yönünde ısrar etmiştir. Töre cinayetleri ifadesi, belli bir bölge ve aşiret yapısıyla ilişkilendiriliyordu. 1926 tarihli TCK, namus adına işlendiği iddia edilen cinayetlerde cezai yaptırımda üçte bir oranında indirim öngörüyordu. Şimdiki TCK ise nitelikli öldürme maddesine dâhil edilen “töre saiki” dışında işlenen tüm kadın cinayetlerinde katil erkeklerin cezalarında indirim yapılmasına zemin sunmaktadır. Bu nedenle “ağır tahrik” yerine şu anda yürürlükte olan TCK’da “haksız tahrik” olarak formüle edilen cezai indirim kadın katillerini teşvik etmektedir.

Türkiye’de her gün en az 3 kadın öldürülmektedir. Her yıl devam eden 1000 civarında kadın cinayeti davası bulunmaktadır. Davalardan kadın örgütlerinin takip ettiği davalarda daha olumlu sonuçlar çıkarken bu sayı oldukça azdır. Kadın cinayetlerinin tamamı ise basına yansımamaktadır. Basına yansıyan mahkeme sonuçları ise asla yüzlü rakamlara ulaşmıyor. Kadın hareketinin takip ettiği, kamuoyunun gözünün üzerinde olduğu davalarda mahkemeler özenli davranabiliyor ve oluşturulan kamuoyu baskısıyla katillere haksız tahrik indirimi uygulanmayabiliyor. Hatta katillere iyi hal indirimi de yapılmayabiliyor. Ancak takip edilemeyen ve kamuoyu oluşturamayan yığınla dava tahrik indirimleriyle sonuçlanıyor ve böylelikle erkek katillere verilen tahrik indirimleri yeni cinayetlerin önünü açıyor. Bu konuda bazı örnekleri şu şekilde belirtebiliriz:

Yenibosna’da 23 Ağustos 2010 tarihinde sevgilisi Gülbeyaz Arslan’ı öldüren Ferdi Sevim’in yargılanmasında cinayetin “kıskançlık” sonucu ağır tahrik altında gerçekleştiğine kanaat getirildi. Ferdi Sevim 21 Ekim 2011 tarihindeki karar duruşmasında 15 yıla mahkum oldu.

Adana’da 1 Haziran 2010 tarihinde 23 yıllık eşi Nazlı Umakoğlu’nu öldüren İmadettin Umakoğlu 20 Ekim 2011 tarihindeki karar duruşmasında 20 yıl ceza aldı. Mahkeme

katilin "bana kadınlık yapmıyordu ve yatak odasına almıyordu" beyanını ağır tahrik olarak kabul etti.

İzmir'de 20 Temmuz 2010 tarihinde eşi Songül Acar'ı balta ve bıçakla öldüren, kızları Rabia ve Ebru'yu ağır yaralayan Tevfik Acar 12 Eylül 2011 tarihli karar duruşmasında 15 yıl hüküm giydi. Songül Acar'ın başka bir erkekle telefonla konuşma yapmış olması tahrik olarak kabul edildi.

Bursa'da boşandığı eşi Aysel Çalışır'ı barışmak için ikna edemeyince bıçaklayarak öldüren Cemal Aydın, "Her şey Aysel'in bana küfür ve hakaret etmesi ve bir anlık öfke sonucu oldu. Pişmanım," dedi. Mahkeme heyeti Cemal Aydın'ın sözlerine inandı. Tahrik olduğuna karar verdi. 14 Eylül 2011 tarihindeki duruşmada Cemal Aydın 20 yıl hapis cezası aldı.

30 Ocak 2012'de yayınlanan habere göre; Almanya'da eşi Aynur Özdemir'i öldürdükten sonra Türkiye'de müebbet hapis cezasına çarptırılan Vedat Özdemir'in cezası, mahkeme tarafından televizyon kumandası haksız tahrik nedeni sayılınca 18 yıl 4 aya iniyor. Ve bu şekilde Özdemir, 7 yıl sonra serbest kalacak.

Mevcut durumda kadın örgütlerinin takip ettiği davalarda adaletin sağlanması yönünde daha olumlu kararlar çıktığı için ve kadın cinayetlerinin esasında politik bir mücadele alanı olmasından dolayı yasa teklifinde kadın örgütlerinin davaları takip edebilmelerini sağlamak amaçlı bir değişiklik de içermektedir.

Türkiye'de yargının inisiyatifine bırakılan haksız tahrik indiriminin uygulanması cinayeti işleyen erkeklerin "kadınlık görevini yapmıyordu", "erkekliğime hakaret etti", "bana küfretti", "beni aldatıyordu", "civeli saat sordu", "tayt giyyordu", "yemek tuzsuz olmuştu", "çok alışveriş yapıyordu" gibi ucu açık beyanlarda bulunarak tahrik indirimlerinden faydalanabiliyorlar. Örnek davalarda da görüldüğü üzere bir televizyon kumandası bile haksız tahrike girebiliyor. Tüm bu vakalar ve burada belirtilmeyen pek çok yargı süreçlerinde tahrik indiriminin acilen kaldırılması gerektiği anlaşılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddesinde yapılacak değişiklik ile kadın, eşcinsel ve trans cinayetlerinde haksız tahrik indiriminin engellenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2 – Üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı, eski eşe veya eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından işlenmişse, Kadınlara kadın olmaları sebebiyle ve de kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle işlenen suçlarda haksız tahrik hükümleri uygulanmaz.

MADDE 3 – Üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı, eski eşe veya eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından işlenmişse, Kadınlara kadın olmaları sebebiyle ve de kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle işlenen suçlarda haksız tahrik hükümleri uygulanmaz.

MADDE 4 – Üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı, eski eşe veya eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından işlenmişse, Kadınlara kadın olmaları sebebiyle ve de kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle işlenen suçlarda haksız tahrik hükümleri uygulanmaz.

MADDE 5 – Üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı, eski eşe veya eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından işlenmişse, Kadınlara kadın olmaları sebebiyle ve de kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle işlenen suçlarda haksız tahrik hükümleri uygulanmaz.

MADDE 6 – Eski eşe veya eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı, ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından, kadına karşı ve kadın olması sebebiyle ya da kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle işlenmesi halinde kasten adam öldürme suçundan sorumlu tutulması sağlanmıştır.

MADDE 7– Yasada haksız tahrik indiriminin olmayacağı belirtilen durumlarda af da uygulanmayacak diye düzenleme yapılmıştır.

MADDE 9 – Madde ile kadın cinayetleri ve kadına yönelik şiddet davalarında davaların kadın örgütlerince takip edebilmesinin mümkün olması sağlanmıştır.

MADDE 9 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 10 – Yürürlük maddesidir.

**TÜRK CEZA KANUNUNDA VE CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 -5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 82 nci maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiş, maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“d) Üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı, eski eşe veya eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı”

“l) Kadınlara kadın olmaları sebebiyle,

m) Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı nedeniyle,

n) ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından işlenmişse”

“(2) Bu maddenin (d), (l), (m) ve (n) bentleri kapsamında işlenen suçlarda haksız tahrik hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 2- 5237 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“a)Üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı, eski eşe veya eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı,

f) Ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından işlenmişse

g) Kadınlara kadın olmaları sebebiyle

h) Kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle”

(4)Bu maddenin üçüncü fıkrasının (a), (f), (g) ve (h)bentlerikapsamında işlenen suçlarda haksız tahrik hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 3-5237 sayılı Kanununun 109 uncu maddesinin üçüncüfıkrasının(e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki (g), (i) ve (j)bentleri eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“e)Üstsoy, altsoy, eşe, eski eşe veya eşe nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı,”

“g) Ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından

i) Kadınlara kadın olmaları sebebiyle

j) Kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle”

(7) Bu maddenin (e), (g), (i) ve (j)bentleri kapsamında işlenen suçlarda haksız tahrik hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 4-5237 sayılı Kanununun 96 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“b) Üstsoy veya altsoy, babalık veya analığa ya da eşe, eski eşe veya nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı,”

“c) Ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından işlenmesi halinde, kişi hakkında üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.”

“(3) Kadına kadın olması sebebiyle veya kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik acı veya ıstırap veren cinsiyete dayalı her türlü eylem bu madde kapsamında değerlendirilir.

(4) Bu maddenin (c) ve (b) bentleri kapsamında işlenen suçlarda haksız tahrik hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 5-5237 sayılı Kanunun 106 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Bu suçun;

a) Üstsoy, altsoy, eşe veya kardeşe karşı, eski eşe veya eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı,

b) Ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından işlenmişse

c) Kadınlara kadın olmaları sebebiyle

d) Kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle

işlenmesi halinde, haksız tahrik hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 6- 5237 sayılı Kanunun 84 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Eski eşe veya eşe, nişanlıya ya da eski nişanlıya karşı, ailenin bir ferdi, mağdurla evlilik dışı ilişki yaşayan veya aynı çatı altında yaşayan bir kimse tarafından, kadına karşı ve kadın olması sebebiyle ya da kişinin cinsel kimliği veya cinsel yönelimi sebebiyle işlenmesi halinde kasten adam öldürme suçundan sorumlu tutulurlar.”

MADDE 7-5237 sayılı Kanununun 62 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Bu Kanunun 82 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d), (e), (f), (j), (l), (m), (n), (o) bentleri kapsamında işlenen suçlarda, 84 üncü maddesi kapsamında işlenen suçlarda, 86 ncı maddesinin ikinci fıkrası kapsamında işlenen suçlarda, 96 ncı maddesinin ikinci fıkrası kapsamında işlenen suçlarda, 106 ncı maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında işlenen suçlarda, 109 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (e), (g), (i) ve (j) bentleri kapsamında işlenen suçlarda takdiri indirim nedenleri uygulanamaz. Bu suçların faillerinin herhangi bir aften yararlanmaları mümkün değildir.”

MADDE 8- 5271 sayılı Kanunun 237 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Kadının kadın olması sebebiyle mağduru olduğu, cinsiyete dayalı her türlü suçtan kadın örgütlerinin de dolaylı zarar görmek suretiyle bu suçlar sebebiyle kamu davalarına katılmaları mümkündür.”

MADDE 9 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.